

Природњачки
БИБЛИОТЕКЕ

|| 15 7306

МУЗЕЈ СРПСКЕ ЗЕМЉЕ

МУЗЕЈ
СРПСКЕ ЗЕМЉЕ

Бр.

II 69/I

ГРАЂА ЗА ФАУНУ

СТАРЕ СРБИЈЕ И МАЂЕДОНИЈЕ

ПРЕШТАМПАНО ИЗ „ПРОСВЕТНОГ ГЛАСНИКА“

У БЕОГРАДУ

ШТАМПАНО У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ КРАЈЕВИНЕ СРБИЈЕ

1907.

Библије. 2398

Одмах у почетку свога рада на прикупљању разноликих природнина, Музеј Српске Земље обратио је пажњу и на земље ван Краљевине. Захваљујући својим пријатељима, Музеј је набавио разноврсног материјала из Старе Србије и Мађедоније. Од тога он сада предаје јавности, на сличан начин као и у својим ранијим публикацијама, спискове птица и научкова, које је одредио г. Душан Стојићевић проф., и спискове колеоптера и хемилтера, које је детерминисао г. Недељко Дивац, асисенат у зоолошком заводу Универзитета. Хемилтере и колеоптере из околине Дојрана и Солуна сакупио је у својим екскурзијама г. др Живојин Ђорђевић, проф. Универзитета.

Тешке и за прикупљање природнина незгодне прилике у којима се налазе Стара Србија и Мађедонија, објасниће скромну количину прикупљеног материјала, а мало познавање ових крајева оправдаће поступак управине, што је одмах приступила објављивању његовом.

I. Списак птица из Старе Србије и Мађедоније.

Упоредо са скупљањем птица по Србији прибираје и орнитолошки материјал из ових двеју покрајина. Том приликом музејским пријатељима обраћена је пажња да бележе народна имена птица. Птице су већим делом из околине Скопља и Тетова. Највише их је у балговима, што је и у тексту означено (словом В). Поред сваке тице обележен је, по могућности, пол, место где је и време кад је убивена. Добивено је и нешто јаја и птичијих гнезда, али у тако маленом броју да се за сад објављивати неће, као и неколико проматрања о врстама које се у списку не помињу, а виђане су око Скопља и Битоља.

Г. Спасоје Илић пређ. учитељ у Дојрану забележио је ова имена из тога краја: бело вранишче (= *Mergus albellus* L. ♂), црно вранишче (= *M. albellus* L. ♀), црина краа (= *M. merganser* L.), сурле (= *Sterna hirundo* L.) и кукаљка (*Podiceps cristatus* L.). У Тетову коса (*Merula merula* L.) зову гроздарка (или по тур. каратаук) а обичну сеницу (*Par. major* L.) сеничарка.

Да би се избегло понављање у тексту, треба запамтити, да се близу Тетова налазе брдо Бал Тене и Тетовска Текија (Тећа или Теке) а у тетовској су кази села Сиричино, Вратница и Туденце. Сејмениште је

на путу између Тетова и Скопља. Нерези су западно од Скопља, а манастири Св. Илије и Св. Аранђела, као и села Чучер и Бањани у Скопској су Црној Гори.

У Музеј су стигле и одређене ове врсте:

1. B. *Erithacus luscinia* (L.) ♀ Бал Тене 20. VI. 1905.
- B. " " " juv. Текија 1. VII. 1905.
2. B. *Erithacus rubeculus* (L.) ♀ Чучер 21. IX. 1906.
- B. " " " ♂ М. Св. Илија 22. IX. 1906.
- B. " " " ♂ М. Св. Аранђел 23. IX. 1906.
3. B. *Ruticilla phaenicura* L. juv. Текија 1. VII. 1905.
4. B. *Pratincola rubicola* (L.) juv. Битољ 11. VI. 1906.
- B. " " " ♂ М. Св. Аранђел 24. IX. 1906.
5. B. *Saxicola oenanthe* (L) ♂ Скопље 30. IX. 1904.
- B. " " " ♀ juv. Битољ 11. VI. 1906.
6. B. *Cinclus cinclus* (L.) ♀ Скопље 7. VIII. 1905.
- B. " " " ♂ Ман. Св. Аранђел 20. IX. 1905.
7. B. *Turdus viscivorus* (L.) ♂ Вратница 24. I. 1905.
8. B. *Merula merula* (L.) ♂ Скопље 30. IX. 1904.
- B. " " " ♀ Бал Тене 24. VI. 1905.
9. B. *Sylvia atricapilla* (L.) juv. Текија 1. VII. 1905.
- B. " " " ♂ Св. Аранђел 24. IX. 1906.
10. B. *Sylvia sylvia* (L.) ♀ juv. Битољ. 11. VI 1906.
11. B. *Parus coeruleus* (L.) juv. Текија 1. VII. 1905.
12. B. *Parus major* (L.) ♀ Сејмениште 15. X. 1904.
- B. " " " ♂ Између Сејм. и Скопља 2. II. 1905
- B. " " " juv. Бал Тене 28. VI. 1905.
- B. " " " ♂ Св. Аранђел 23. IX. 1906.
13. B. *Parus lugubris* Natt. ♂ Сејмениште 2. II. 1905.
14. B. *Sitta caesia* Wolf ♀ Скопље 28. X. 1904.
- B. " " " ♂ Код Групчина на путу из Тетова у Скопље 2. II. 1905.
- B. " " " ♀ Вратница 20. IV. 1905.
15. B. *Galerita cristata* (L.) ♀ Скопље 18 IX. 1904.
- B. " " " ♂ Битољ 11. VI. 1906.
16. B. *Galerita arborea* (L.) ♂ Бал Тене 28. VI. 1905.
17. B. *Motacilla alba* (L.) ♀ Чучер 20. IX. 1906.
- B. " " " ♂ " 20. IX. 1906.
18. B. *Emberiza hortulana* L. ♂ Битољ 11. VI. 1906.
19. B. *Emberiza citrinella* L. ♀ Тетово 7. V. 1905.
20. B. *Euspiza melanocephala* Scop. ♂ Скопље 6. VI. 1906.
21. B. *Miliaria calandra* (L.) ♂ Скопље 2. VI. 1906.
- B. " " " ♂ " 2. VI. 1906.
22. B. *Pyrrhula europaea* Viell. ♂ Скопље 2. XII 1904.

23. B. Carduelis carduelis (L.) ♂ Скопље 2. VI. 1905.
 B. " " " ♂ Чучер 20. IX. 1906.
24. B. Acanthis cannabina (L.) juv Битољ 11. VI. 1906.
 B. " " " ♀ Св. Илија 23. IX. 1906.
 B. " " " ♀ Св. Аранђел 24. IX. 1906.
25. B. Fringila coelebs L. ♂ Бал Тене 28 VI. 1905.
 B. " " " ♂ Св. Илија 23. IX. 1906.
26. B. Passer montanus (L.) ♂ Текија 1. VI. 1905.
 B. " " " Битољ 11. VI. 1906.
27. B. Passer domesticus (L.) ♀ Тетово 28. IV. 1905.
 B. " " " ♂ Битољ 11. VI. 1906.
 B. " " " ♂ Чучер 20. IX. 1906.
28. B. Sturnus vulgaris L Скопље 9. IX. 1904.
 B. " " " ♂ Тетово 21. IV. 1905.
 B. " " " 3. IV. 1905
 B. " " " Битољ 11. VI. 1906.
29. B. Garrulus glandarius (L.) ♂ Скопље 16. XII. 1903.
 " " " ♀ Нерези 15. IX. 1904.
 B. " " " ♂ Вратница 24. I. 1905.
 B. " " " ♀ " 4. V. 1905
 B. " " " ♂ juv. Бал Тене 21. VI. 1905.
 B. " " " ♂ " 21. VI. 1905.
 B. " " " ♂ Св. Илија 22. IX. 1906.
 B. " " " ♀ Св. Аранђел 23. IX. 1906.
30. B. Colaeus monedula (L.) ♀ Скопље 2. VI. 1905.
 B. " " " ♂ Битољ 11. VI. 1905.
31. B. Lanius collurio L. ♂ Скопље 2. VI. 1905.
 B. " " " ♂ " 2. VI. 1905.
 B. " " " juv. Чучер 20. IX. 1906.
 B. " " " juv. " 20. IX. 1906.
32. B. Muscicapa grisola L. ♂ Св. Аранђел 24. IX. 1906.
 B. " " " ♂ " 24. IX. 1906.
33. B. Muscicapa atricapilla L. ♂ Вратница 20. III. 1905.
 " " " ♀ Св. Илија 23. IX. 1906.
34. B. Hirundo rustica L. ♀ Бал Тене 28 VI. 1905.
35. B. Coracias garrula L. ♂ juv. Туденце 22. VI. 1905.
 B. " " " ♂ juv. " 22. VI. 1905.
 B. " " " ♀ juv. " 22. VI. 1905.
 B. " " " ♂ Скопље 23. IV. 1906.
36. B. Merops apiaster L. ♂ Скопље 30. V. 1905.
 B. " " " ♂ juv. " 24. VII. 1905
 B. " " " ♂ " 30. V. 1905.
37. B. Alcedo isspida L. ♂ Скопље 2. XII. 1904.

38. *Gecinus viridis* (L.) ♂ Скопље 2. XII. 1903.
 B. " " " ♀ Сиричино 28. VIII. 1904.
 B. " " " ♂ Скопље 15. X. 1904.
39. B. *Dendrocopos major* (L.) ♂ Скопље 15. V. 1906.
40. B. *Dendrocopos medius* (L.) ♂ Скопље (Кисела Вода) 24. V. 1905.
 B. " " " ♀ Тетово 7. IV. 1905.
 B. " " " ♂ Вратница 28. IV. 1905.
 B. " " " ♂ Св. Аранђел 23. IX. 1906.
41. B. *Cuculus canorus* L. ♂ Скопље 15. X. 1904.
42. *Carine noctua* Scop. ♀ Скопље 11. XII. 1904.
 B. " " " ♂ Бањани 10. II. 1905.
43. B. *Syrnium aluco* (L.) ♂ Скопље 5. XI. 1904.
 B. " " " ♀ Вратница 15. II. 1905.
 B. " " " Тетово 27. II. 1905.
 B. " " " ♂ Вратница 5. III. 1905
44. B. *Pisorrhina scops* (L.) juv. Скопље (К. Вода) 24. V. 1905.
45. B. *Asio otus* (L.) ♂ Бањани 10. II. 1905
46. Bubo bubo (L.) ♀ Скопље 14. I. 1905
47. B. *Circus aeruginosus* (L.) ♂ juv. Туденце 20. VI. 1905.
 B. " " " ♀ " 20. VI. 1905.
48. *Tinmunculus cenchris* Naum. Табановац 17. III. 1903.
49. *Tinmunculus tinnunculus* (L.) Скопље 11. XII. 1904.
 B. " " " ♂ juv. Туденце 20. VI. 1905.
50. *Buteo buteo* (L.) ♀ Скопље 12. I. 1905.
51. B. *Accipiter nisus* L. ♀ Скопље 18. III. 1906.
52. *Astur palumbarius* (L.) Скопље 2. I. 1905.
 B. " " " ♂ " 12. II. 1906.
 B. " " " juv. " 28. IX. 1906.
53. B. *Astur brevipes* (Severz). ♂ Тетово 25. IV. 1906.
54. *Caccabis saxatilis* (Mayer) ♂ Скопље 4. X. 1905.
55. B. *Coturnix coturnix* L. juv. Скопље 17. IX. 1906.
56. *Ardea purpurea* L. ♂ Табановац 8. VIII. 1904.
 B. " " " Скопље IX. 1905.
57. B. *Ardea cinerea* L. ♂ Скопље 15. XI. 1905.
58. *Ardea alba* L. ♂ Скопље 27. XI. 1904.
59. B. *Nycticorax griseus* (L.) Скопље 16. XI. 1905.
60. B. *Crex crex* (L.) ♀ Бабин Мост (Косово) 24. IX. 1906.
61. *Grus grus* (L.) ♂ Љубовија (Косово) 7. III. 1905
62. B. *Totalanus ochropus* (L.) Скопље 9. IX. 1905.
63. B. *Aegialites curonicus* Gm. ♀ Скопље 2. VI. 1905.
64. *Anas boscas* L. ♂ Желево 17. II. 1905.
65. B. *Fuligula fuligula* (L.) ♀ juv. Дојранско Језеро 15. III. 1904.
66. B. *Mergus albellus* L. ♂ " " 15. III. 1904.

- B. Mergus albellus L. ♀ Дојранско Језеро 15. III. 1904.
 67. B Mergus merganser L. ♀ " " 15. III. 1904.
 68. B. Sterna hirundo L. " " III. 1904.
 69. Podiceps fluviatilis Tunst. ♀ Тетово 28. VIII. 1904.
 70. B. Podiceps cristatus L. ♀ Дојранско Језеро III. 1904.
 71. Podiceps nigricollis (Brehm) juv. Тетовска Река 9. VIII. 1905.
 6. децембра 1906. год.

Листа у броју 6

II. Прилог за познавање колеоптерске фауне у Старој Србији и Мађедонији.

Ма да је број колеоптерских врста, које смо овде приложили, врло мали према оном броју што живи на целокупном земљишту Ст. Србије и Мађедоније, инач из њега можемо запазити неке општије одлике колеоптерске фауне у тим земљама. Тако, на првом месту, може се запазити, да је број чисто јужно европских врста, као и оних које су обичније за јужно-европску колеоптерску фауну, а које не припадају искључиво њој — сразмерно доста велики. Између осталог добили смо из околине Скопља и једну врсту из рода *Akis* (*A. punctata(?)*), чије врсте живе искључиво по областима Средоземнога мора. У околини Скопља и Тетова нађен је и *Otiorrhynchus Lazareviči* Csiki, куркулионид, који је први пут нађен у Србији на Старој Планини¹. Судећи по томе, што ова врста није нађена у Средњој Европи анађена је у југо-источној Србији, по том у већем броју примерака у околини Скопља и Тетова, и ову врсту можемо сматрати као карактеристичну за јужно-европску фауну. Из рода *Lydus*, од кога су до сад биле познате две врсте, обе карактеристичне за јужно-европску фауну, нашли смо један до сад непознати варијетет, чије смо главне одлике изнели у систематском делу.

I. пор. *Cicindelidae*

1. *Cicindela campestris* Lin. — Тетово.
2. *Cicindela germanica* Lin. — Солун.

II. пор. *Carabidae*

3. *Carabus caelatus* Fbr. — Тетово.
4. " *intricatus* Lin. — Скопље.
5. " *convexus* Fbr. — Скопље
6. *Scarites terricola* Bon. — Тетово.
7. *Tachypus flavipes* Lin. — Тетово
8. *Bembidium lampros* H̄erbst. — Тетово.

¹ E. Csiki Coleoptera nova e Serbia. (Annales Musei Nationales Hungarici p. 591—592) Budapest 1904.

9. *Bembidium ustulatum* Lin. — Тетово.
10. " *dalmatinum* Dej. — Тетово.
11. *Calathus fuscipes* Goeze. — Тетово.
12. " *ambiguus* Payk. — Тетово.
13. " *melanocephalus* var. *alpinus* Dej. — Тетово
14. *Pterostichus cupreus* Lin. — Тетово, Скопље
15. " *niger* Schall. — Тетово.
16. *Molops piceus* Panz. — Тетово.
17. *Amara aenea* De Geer. — Тетово, Скопље.
18. " *tibialis* Payk. — Тетово.
19. *Zabrus tenebrioides* Goeze. — Тетово.
20. *Ditomus dama* Rossi. — Карадаг.
21. *Ophonus azureus* Fbr. — Тетово.
22. *Harpalus aeneus* Fbr. — Тетово.
23. " *cupreus* Dej. — Тетово.
24. " *dimidiatus* Rossi. — Тетово.
25. " *rubripes* Duftschm. — Тетово.
26. *Anisodactylus binotatus* Fbr. — Тетово.
27. *Stenolophus teutonus* Schrank. — Тетово.
28. *Chlaenius festivus* Fbr. — Тетово.
29. *Callistus lunatus* Fbr. — Карадаг.
30. *Panagaeus crux major* Lin. — Тетово.
31. *Brachynus crepitans* Lin. — Тетово, Скопље.
32. " *explodens* Duftschm. — Тетово, Скопље.

III. пор. *Gyrinidae*.

33. *Gyrinus natator* Ahrens. — Карадаг.

IV. пор. *Hydrophilidae*.

34. *Sphaeridium scarabaeoides* Lin. — Тетово.

V. пор. *Staphylinidae*.

35. *Ontholestes murinus* Lin. — Тетово.
36. *Ocypus olens* Müll. — Тетово.
37. *Staphylinus caesareus* Cederh. — Тетово.
38. *Paderus riparius* Lin. — Тетово.

VI. пор. *Silphidae*.

39. *Silpha obscura* Lin. — Тетово.
40. *Aclypea undata* Müll. — Тетово.
41. *Thanatophilus rugosus* Lin. — Тетово.

VII. пор. *Phalacridae.*

42. *Phalacrus corruscus* Panz. — Скопље.

VIII. пор. *Cryptophagidae.*

43. *Tritoma bipustulata* Fbr. — Тетово.

IX. пор. *Dermestidae.*

44. *Dermestes laniarius* Ill. — Тетово.
 45. " *lardarius* Lin. — Тетово.
 46. *Anthrenus scrophulariae* Lin. — Тетово.

X. пор. *Histeridae.*

47. *Hister cadaverinus* Hoffm. — Тетово.
 48. " *stercorarius* Sturm. — Тетово.
 49. " *uncinatus* Ill. — Тетово.

XI. пор. *Lucanidae.*

50. *Lucanus cervus* Lin. — Тетово.
 51. *Dorcus parallelepipedus* Lin. — Тетово.

XII. пор. *Scarabaeidae.*

52. *Ateuchus sacer* Lin. — Тетово.
 53. *Onthophagus Amyntas* Ol. — Тетово.
 54. " *taurus* Lin. — Тетово.
 55. " *fracticornis* Prey. — Тетово, Скопље.
 56. " *coenobita* Herbst. — Тетово, Скопље.
 57. " *furcatus* Fbr. — Скопље.
 58. " *vacca* Lin. — Тетово, Скопље.
 59. " *ovatus* Lin. — Тетово.
 60. *Caccobius Schreberi* Lin. — Тетово.
 61. *Onticellus fulvus* Goeze. — Тетово.
 62. *Aphodius erraticus* Lin. — Тетово, Скопље.
 63. " *fimetarius* Lin. — Тетово.
 64. " *granarius* Lin. — Тетово
 65. " *merdarius* Fbr. — Тетово.
 66. " *prodromus* Brahm. — Тетово.
 67. " *luridus* Fbr. — Тетово.
 68. " *varians* Duft. — Тетово.
 69. *Trox hispidus* Pont. — Тетово.
 70. *Geotrupes spiniger* Marsh. — Тетово.
 71. " *mutator* Marsh. — Тетово.
 72. " *vernalis* Duft. — Тетово, Карадаг.

73. *Oryctes nasicornis* Lin. — Тетово.
74. *Phyllognathus silenus* Fbr. — Тетово.
75. *Rhizotrogus aequinoctalis* Herbst. — Тетово.
76. " *solstitialis* Lin. — Тетово.
77. *Serica holosericea* Scop. — Тетово.
78. *Homaloplia ruricola* Fbr. — Тетово,
79. *Anomala vitis* Fbr. — Тетово.
80. *Phyllopertha lineata* Fbr. — Тетово.
81. *Anisoplia segetum* Herbst. — Тетово.
82. " *tempestiva* Er. — Тетово.
83. " *lata* Er. — Тетово.
84. " *agricola* Poda. — Тетово.
85. *Hoplia farinosa* Lin. — Карадаг.
86. *Epicometis hirta* Poda. — Тетово.
87. *Cetonia aurata* Lin. — Тетово.
88. *Valgus hemipterus* Lin. — Тетово.
89. *Osmoderma eremita* Scop. — Тетово.
90. *Amphicoma vulpes* Fbr. — Тетово.

XIII. пор. *Buprestidae.*

91. *Anthaxia Millefolii* Fbr. Kiesw. — Тетово
92. *Coroebus rubi* Lin. — Дојран.
93. *Ptosima 11-maculata* Herbst. — Тетово.
94. *Capnodis tenebricosa* Fbr. — Дојран.
95. *Chrysobothris affinis* Fbr. — Скопље.

XIV. пор. *Elateridae.*

96. *Drasterius bimaculatus* Fbr. — Тетово.
97. *Cardiophorus gramineus* Scop. — Тетово.
98. " *discicollis* Herbst. — Скопље.
99. " *rubripes* Germ. — Скопље.
100. *Melanotus castanipes* Payk. — Тетово.
101. *Limonius pilosus* Lesk. — Тетово.

XV. пор. *Cantharidae.*

102. *Luciola mingrellica* Mén. — Скопље.
103. *Cantharis rustica* Fall. — Тетово.
104. " *obscura* Lin. — Тетово.
105. *Rhagonycha fulva* Scop. — Скопље.
106. *Malachius bipustulatus* Lin. — Тетово.
107. " *marginellus* Fbr. — Тетово
108. " *spinipennis* Germ. — Тетово.
109. " *geniculatus* Germ. — Тетово.

110. *Henicopus pilosus* Scop. — Тетово

111. *Dasytes niger* Lin. — Тетово.

XVI. пор. *Cleridae.*

112. *Trichodes apiarius* Lin. — Тетово.

113. *Corynetes ruficornis* Sturm. — Тетово.

XVII. пор. *Bostrichidae.*

114. *Bostrychus capucinus* Lin. — Карадаг.

XVIII. пор. *Tenebrionidae.*

115. *Gnaptor spinimanus* Pall. — Тетово.

116. *Akis punctata* (?). — Тетово.

117. *Blaps lethifera* Marsh. — Тетово.

118. *Pedinus femorabilis* Lin. — Тетово.

119. *Opatrium sabulosum* Lin. — Тетово.

120. *Gonocephalum pusillum* Fbr. — Тетово.

121. *Tenebrio picipes* Herbst. — Тетово.

122. *Nalassus caraboides* Panz. — Тетово.

XIX. пор. *Alleculidae.*

123. *Omophlus rugosicollis* Brull. — Тетово.

XX. пор. *Lagriidae.*

124. *Lagria hirta* Lin. — Тетово, Солун, Дојран

XXI. пор. *Mordellidae.*

125. *Mordellistena pumila* Gyll. — Тетово.

XXII. пор. *Meloidae.*

126. *Meloë violaceus* Marsh. — Тетово.

127. " *brevicollis* Panz. — Тетово.

128. " *erythrocnemis* Pall. — Скопље.

129. *Mylabris variabilis* Pall. — Скопље.

130. " *floralis* Pall. — Скопље.

131. *Epicauta verticalis* Ill. — Скопље.

132. *Lydus trimaculatus* Fbr. n. var. m. — Глава одозго и врат
плаво-зеленкасти; пињи, чејуести и сежњаци црни; доња
страна главе такође црна; покрилци зеленкасти; бутови (стег-
њеви) црно-зеленкасти; гњатави и тарзеви црни; канџе ке-
стењасте; трбух згор и оздо плавичаст; на прелазу горње и
доње поле трбуха, с обе стране, по једна бела пруга. Остале
одлике као и у *Lydu trimaculatus* Fbr. 10 mm. — Скопље.

XXIII. пор. *Oedemeridae*.

133. *Asclera coerulea* Lin. — Тетово.
 134 *Oedemera flavipes* Fbr. — Тетово.

XXIV. пор. *Curculionidae*.

135. *Otiorrhynchus Lazarevići* Csiki. — Тетово, Скопље
 136. *Phyllobius oblongus* Lin. — Тетово.
 137. " *argentatus* Lin. — Тетово.
 138. *Polydrosus picus* Fbr. — Тетово.
 139. *Sitona tibialis* Germ. — Тетово.
 140. " *crinitus* Ol. — Тетово.
 141. " *hispidulus* Fbr. — Тетово.
 142. " *flafescens* Marsh. — Тетово.
 143. " *humeralis* Steph. — Тетово.
 144. " *lateralis* Sch. — Тетово.
 145. " *lineatus* Sch. — Тетово.
 146. *Chlorophanus viridis* Lin. — Тетово.
 147. *Cleonus cinereus* Fbr. — Тетово.
 148. " *coenobita* Ol. — Тетово.
 149. " *marmoratus* Fbr. — Тетово.
 150. *Stephanocleonus microgramus* Sch. — Тетово.
 151. *Lixius subtilis* Bohm. — Тетово.
 152. " *cardui* Ol. — Тетово.
 153. *Larinus turbinatus* Sch. — Тетово.
 154. " *latus* Herbst. — Карадаг.
 155. *Miniops carinatus* Lin., Sch. — Тетово.
 156. *Alophus triguttatus* Fbr. — Тетово.
 157. *Hylobius abietis* Lin. — Тетово.
 158. *Hypera punctata* Fbr. — Тетово.
 159. *Ceuthorrhynchus geographicus* Goeze. — Тетово.
 160. *Baris timida* Rossi. — Тетово.
 161. *Gymnetron tetrum* Fbr. — Тетово.
 162. *Gymnetron antirrhini* Germ. — Тетово.
 163. *Anthonomus druparum* Lin. — Тетово.
 164. *Cionus Thapsus* Fbr. — Тетово.
 165. *Apoderus coryli* Lin. — Тетово.
 166. *Rhynchites hungaricus* Herbst. — Карадаг.

XXV. пор. *Cerambycidae*.

167. *Pachyta sexmaculata* Lin. — Скопље.
 168. *Leptura scutellata* Fbr. — Скопље.
 169. *Strangalia quadrifasciata* Lin. — Карадаг.
 170. " *bifasciata* Müll. — Тетово.

171. *Cerambyx cerdo* Lin. — Скопље.
172. *Callidium variabile* Lin. — Тетово, Скопље.
173. *Rhopalopus femoratus* Lin. — Карадаг.
174. " *clavipes* Fbr. — Тетово.
175. *Rosalia alpina* Lin. — Скопље.
176. *Aromia moschata* Lin. — Скопље.
177. *Clytus arvicola* Ol. — Тетово.
178. " *speciosus* Schneid. — Тетово.
179. *Dorcadion fulvum* Scop. — Тетово.
180. " *pedestre* Poda. — Тетово.
181. " *Scopolii* — Тетово.
182. *Neodorcadion bilineatum* Germ. — Тетово.
183. *Morimus funereus* Muls. — Тетово.
184. " *funestus* Fbr. — Тетово.
185. *Exocentrus baletus* Lin. — Дојран.
186. *Agapanthia Asphodeli* Latr. — Скопље.
187. " *Dahliae* Richter. — Тетово.
188. *Saperda carcharias* Lin. — Тетово.
189. *Phytoecia cylindrica* Lin. — Тетово.
190. " *virescens* Fbr. — Карадаг.
191. *Oberea Euphorbiae* Germ. — Тетово.
192. " *linearis* Lin. — Карадаг.

XXVI. пор. *Crysomelidae.*

193. *Lema cyanella* Lin. — Тетово.
194. *Titubea ruficollis* Fbr. — Дојран.
195. *Lachnaea longipes* Fbr. — Дојран.
196. *Gynandrophthalma aurita* Lin. — Карадаг
197. *Crypthocephalus bipunctatus* Lin. — Скопље, Дојран
198. " *nitidus* Lin. — Карадаг.
199. " *Moraci* Lin. — Тетово.
200. *Entomoscelis adonidis* Pall. — Карадаг.
201. " *dorsalis* Fbr. — Дојран.
202. *Pales Ulema* Germ. — Тетово.
203. *Timarcha tenebricosa* Fbr. — Тетово.
204. *Chrysomela haemoptera* Lin. — Тетово.
205. " *limbata* Fbr. — Тетово.
206. " *polita* Lin. — Тетово.
207. *Lina populi* Lin. — Тетово.
208. " *collaris* Lin. — Тетово.
209. " *20-punctata* Scop. — Тетово.
210. *Plagioderma versicolora* Laich. — Тетово.
211. *Gastrophysa polygoni* Lin. — Тетово.

212. *Phaedon gramicus* Duff. — Тетово.
213. *Prasocuris glabra* var. *acuta* Fbr. Карадаг.
214. *Hispa atra* Lin. — Карадаг.
215. *Cassida cquestris* Fbr. — Карадаг.
216. " *nebulosa* Lin. — Тетово.
217. " *sanguinolenta* Fbr. — Тетово.
218. *Adimonia rufa* Germ. — Тетово
219. *Agelastica Alni* Lin. — Тетово.
220. *Luperus rufipes* Fbr. — Карадаг.
221. *Crepidodera transversa* Marsh. — Тетово.
222. *Haltica oleracea* Lin. — Тетово, Скопље.

XXVII. пор. *Coccinellidae*

223. *Exochomus quadripustulatus* Lin. — Тетово.
224. " *auritus* Scriba. — Тетово.
225. *Epilachna globosa* Schneid. — Тетово.
226. *Adalia bipunctata* Lin. — Тетово.
227. *Coccinella 14-pustulata* Lin. — Тетово.
228. " *7-punctata* Lin. — Тетово.
229. *Halyzia conglobata* Lin. — Тетово.
230. " *22-punctata* Lin. — Тетово.
231. *Hiperaspis campestris* var. *concolor* Suffr. — Тетово.

Н. Ђорђевић

III. Прилог за познавање хемиптерске фауне у Старој Србији и Маједонији.

Већина хемиптерских врста из Старе Србије и Маједоније, које смо овде приложили, нађена је и у Србији. Али ма колико да се стапроербијанска и маједонска хемиптерска фауна поклапа у већини са нашом хемиптерском фауном, ипак она показује и извесне својствене карактере. На првом месту већи је проценат јужноевропских облика. Међу овим малим материјалом ми смо нашли већ три чисто јужноевропске врсте, које се не налазе код нас у Србији, а то су: *Graphosoma semipunctatum* Fbr., *Aclia virgata* Klug., и *Harpactor variegatus* Fieb. У Србији није нађена ни *Cyphodema instabilis* Luc., која је такође обичнија за јужноевропску хемиптерску фауну.

I. Heteroptera

I. пор. *Pentatomidae*.

1. *Corimelaena scarabaeoides* L. — Тетово.
2. *Trigonosoma Nigellae* Ebr. — Тетово.
3. *Eurigaster maura* L. — Тетово.
4. " *hottentota* H. Sch. — Тетово

5. *Graphosoma lineatum* L. — Дојран, Тетово, Скопље.
6. " *semipunctatum* Fbr. — Дојран.
7. *Brachypelta aterrima* Foerst. — Тетово.
8. *Sechirus dubius* Scop. — Карадаг.
9. " *sexmaculatus* Ramb. — Карадаг.
10. *Aelia virgata* Klug. — Тетово.
11. " *acuminata* L. — Тетово, Скопље.
12. " *Burmeisteri* Küst. — Тетово.
13. *Peribalus vernalis* Wolff. — Дојран.
14. *Carpocoris nigricornis* Fbr. — Дојран
15. " *baccarum* L. — Тетово, Карадаг.
16. *Palomena prasina* L. — Тетово, Карадаг.
17. *Rhaphigaster grisea* Fbr. — Тетово, Карадаг.
18. *Eurydemia Fieberi* Schum. — Скопље.
19. " *oleraceum* L. — Тетово.
20. *Asopus punctatus* L. — Тетово.

II. пор. *Coreidae*

21. *Phyllomorpha liaciiniata* Vill. — Тетово.
22. *Centrocoris spiniger* Fbr. — Скопље.
23. *Syromastes marginatus* L. — Дојран, Тетово, Карадаг.
24. *Verlusia rhombea* L. — Тетово.
25. *Bathysolen nubilus* Fall. — Тетово.
26. *Ceraleptus gracilicornis* H. Sch. — Тетово.
27. *Coriomeris denticulatus* Scop. — Тетово, Скопље.
28. *Camptopus lateralis* Germ. — Дојран, Тетово.
29. *Stenocephalus agilis* Scop. — Дојран.
30. *Therapha Hyoscyami* L. — Тетово, Скопље.
31. *Corizus tigrinus* Schill. — Тетово.
32. *Maccevethus lineola* Fbr. — Тетово.
33. *Chorosoma Schillingi* Schumm. — Скопље

III. пор. *Berytidae*.

34. *Neides tipularius* L. — Тетово.

IV. пор. *Lygaeidae*

35. *Lygaeus equestris* L. — Дојрон, Тетово.
36. " *saxatilus* Scop. — Тетово.
37. " *albomaculatus* Goeze. — Тетово.
38. " *superabus* Poll. — Дојран, Тетово.
39. *Aphanus validus* Horv. — Тетово.
40. " *Pini* L. — Тетово.
41. " *phoeniceus* Rossi. — Тетово.

42. *Emblethis griseus* Wolff. — Тетово
 43. *Pyrrhocoris apterus* L. — Тетово

V. пор. *Macrocephalidae*

44. *Phymata crassipes* Fbr. — Тетово.

VI. пор. *Aradidae*.

45. *Aradus Betulae* L. — Тетово.

VII. пор. *Reduviidae*.

46. *Reduvius personatus* L. — Тетово.
 47. *Pirates hybridus* Scop. — Тетово.
 48. *Harpactor variegatus* Fieb. — Скопље.
 49. " *iracundus* Poda. — Дојран.
 50. *Coranus tuberculifer* Reut. — Тетово.
 51. *Prostemonia guttula* Fbr. — Тетово.
 52. *Nabis ferus* L. — Дојран.

VIII. пор. *Capsidae*.

53. *Miris laevigatus* L. — Тетово.
 54. *Adelphocoris lineolatus* Goeze. — Скопље.
 55. " *vandalicus* Rossi. — Тетово
 56. *Rusnopterna striata* L. — Карадаг.
 57. *Brachycoleus scriptus* Fbr. — Скопље
 58. *Lygus pratensis* L. — Скопље.
 59. *Cyphodema instabilis* Luc. — Тетово
 60. *Liocoris tripustulatus* Fbr. — Тетово.
 61. *Capsus rutilus* H-Sch. — Тетово.

II. Homoptera

IX. пор. *Jassidae*.

62. *Acocephalus nervosus* Schrk. — Тетово.
 63. *Tettigonia viridis* L. — Тетово.

X. пор. *Membracidae*.

64. *Centrotus cornutus* L. — Тетово.

XI. пор. *Cercopidae*.

65. *Trichphora mactata* Germ. — Тетово.
 66. *Lepyronia coleoptrata* L. — Скопље.
 67. *Aphrophora Alni* Fall. — Скопље.

XII. пор. *Cicadidae.*

68. *Tettigia orni* L. — Тетово.
 69. *Cicada plebeja* Scop. — Тетово.

IV. Пауци (Araneae).

1. фам. *Euctroidae* Thorell.

1. *Argiope lobata* Pall. ♀ Солун.¹
2. *Epeira diademata* Clerck. — Тетово.
3. " *angulata* Clerck. — Тетово.
4. " *dromedaria* Walck. — Тетово.
5. " *ceropegia* Walck. — Тетово.
6. " *adianta* Walck. ♀ Солун.
7. " *sclopetaria* Clerck. — Тетово.
8. " *Redii* Scop. — Тетово.
9. " *omoeda* Thor. — Тетово.
10. " *acalypha* Walck. — Тетово.
11. *Zilla Thorellii* Ausser. — Тетово.
- * 12. " *montana* L. C. Koch. — Тетово.
13. *Meta Merianae* Scop. — Тетово.
14. " *Mengei* Thor. — Тетово.
15. *Singa nitidula* C. L. Koch. — Тетово.

2. фам. *Tetragnathoidae* Thorell.

16. *Pachygnatha Clerckii* Sund. — Тетово.
17. *Tetragnatha Solandrii* Scop. — Тетово.

3. фам. *Theridioidae* Thorell.

18. *Linyphia marginata* C. L. Koch. — Тетово.
19. " *frutetorum* C. L. Koch. — Тетово.
20. " *hortensis* Sund. — Тетово.
21. *Lephthyphantes leprosus* Ohlert. — Тетово.
22. *Stemonyphantes bucculentus* Clerck. — Тетово.
23. *Phyllonethis lineata* Cl. — Тетово.
24. *Steatoda castanea* Cl. — Тетово.
25. *Teutana grossa* C. L. Koch. — Тетово.
26. *Enoplognatha corollata* Berthkau. — Тетово.
27. *Microneta spec?* 1 млад примерак. — Тетово.
28. *Erigone dentipalpis* Reuss. — Тетово.

¹ Пауци из Солуна хватани су јуна 1905, из Тетова од априла до августа 1904, а из Скопља августа 1904 год.

29. *Micriphantes inuncans* Sim. — Тетово.
 30. *Kulczyńskiellum fuscum* Bl. — Тетово.

4. фам. *Scytoidae* Keyserling.

31. *Scytodes thoracica* Latr. — Тетово.

5. фам. *Agalenoidae* Thorell.

32. *Coelotes atropos* Walck. — Тетово.
 33. *Agalena labyrinthica* Cl. — Тетово.
 34. *Tegenaria Guyonii* de Guér. — Тетово.
 35. " *Derhamii* Scop. — Тетово.

6. фам. *Dyctinoidae* Thorell.

36. *Lathys* spec? млади примерци. — Тетово.
 37. *Amaurobius claustrarius* Hahn. — Тетово.

7. фам. *Drassoidae* Thorell.

38. *Zora pardalis* Sim. — Тетово.
 39. *Clubiona terrestris* West. — Тетово.
 40. " *pallidula* Cl. — Тетово.
 41. *Chiracanthium elegans* Thor. — Тетово.
 42. *Drassus lapidicola* Walck. — Тетово.
 43. " *Voigtii* Bsbrg. — Тетово.
 44. " *villosus* Thor. — Тетово.
 45. *Prosthesima oblonga* C. L. Koch. — Тетово.
 46. " *petrensis* C. L. Koch. — Тетово.
 47. " *longipes* C. L. Koch. — Тетово.
 48. *Gnaphosa bicolor* Hahn. — Тетово.

8. фам. *Misumenoidae* Thorell.

49. *Philodromus caespiticolis* C. L. Koch. — Тетово.
 50. " *aureolus* Cl. — Тетово.
 51. " *collinus* C. L. Koch. — Тетово.
 52. " *dispar* C. L. Koch. — Тетово.
 53. *Thanatus arenarius* Thor. — Тетово.
 54. " *formicinus* Cl. — Тетово.
 55. *Tibellus oblongus* Walck. — Тетово.
 56. *Xysticus ulmi* Hahn. — Тетово.
 57. " *Kochii* Thor. — Тетово.
 58. " *cristatus* C. L. Koch. — Тетово.
 59. " *lateralis* Hahn. — Тетово.
 60. " *acerbus* Thorell. — Тетово.
 61. " *frater* O. H. — Тетово.
 62. *Misumena vatia* Cl. — Тетово.

63. *Dica dorsata* Fabr. — Тетово.
 64. *Synaema globosa* Fabr. — Тетово.
 65. *Heriaeus hirsutus* Walck. — Тетово.

9. фам. *Lycosidae* Thorell.

66. *Lycosa amentata* Cl. — Тетово.
 67. " *annulata* Thor. — Тетово.
 68. " *ferruginea* C. L. Koch. — Тетово.
 69. " *lugubris* Walck. — Тетово.
 70. " *prativaga* C. L. K. — Тетово.
 71. " *monticola* Cl. — Тетово.
 72. " *proxima* C. L. Koch. — Тетово.
 73. " *albata* C. L. Koch. — Тетово.
 74. " *hortensis* Thor. — Тетово
 75. " *paludicola* Cl. — Тетово.
 76. *Tarentula striatipes* Dobsch. — Тетово.
 77. " *andrenivora* Walck. — Тетово.
 78. " *accentuata* Fabr. — Тетово.
 79. " *solitaria* O. H. — Тетово.
 80. *Trochosa leopardus* Sund. — Тетово.
 81. " *cinerea* Fabr. — Тетово
 82. " *ruricola* De Geer. — Тетово.
 83. " *terricola* Thorell. — Тетово.
 84. " *picta* Hahn. — Тетово.
 85. " *robusta* Sim. — Тетово.
 86. " *infernalis* Otto Hrman. — Тетово.
 87. *Pisaura mirabilis* Cl. — Тетово и Скопље.

10. фам. *Salticidae* Thorell.

88. *Heliophanes cupreus* Walck. — Тетово.
 89. " *flavipes* Hahn. — Тетово.
 90. *Epiblemmum cingulatum* Panz. — Тетово.
 91. *Phlegra fasciata* Hahn. — Тетово.
 92. *Pellenes nigrociliatus* C. L. Koch — Тетово.
 93. *Attus floricola* C. L. Koch, — Тетово.
 94. " *pubescens* Fabr. — Тетово.
 95. " *Dzieduszyckii* C. L. Koch. — Тетово.
 96. *Philaeus chrysops* Poda. — Тетово.
 97. *Marptusa muscosa* Cl. ♀ — Солун.

Науци су одређени по делима:

W. Bösenberg, Die Spinnen Deutschlands. 1901 — 903.
 Chyzer et Kulczynski, Araneae Hungariae 1891 — 894.

